

Yönetim Yazıları 24

Mesut KOYUNCU Yönetim Danışmanlık & Vergi Hizmetleri | YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİR

FARKLILAŞMAK

(SARI SELİM VE VOLKSWAGEN)

Bir çoklarımız O'nu, yıllar önce televizyonda yayınlanan "Muhteşem Yüzyıl" dizisi ile tanıdı. Kanuni'nin hayırsız oğlu Sultan II. Selim, popüler tarihteki adıyla "Sarı Selim"

Kanuni Sultan Süleyman ve eşi Hürrem Sultan çocukları Şehzade Mehmet'in, yeniçeri ocağı ise zaten veliaht olan, Sultan Mustafa'nın padişah olmasını istiyordu. Bu durumda diğer şehzadeler Beyazıt, Cihangir ve Selim'in hiç şansları yoktu.

Kader ağlarını örmüştü. Gözde şehzade Mehmet vefat etti. Şehzade Mustafa babası tarafından idam ettirildi. Buna üzülen, zaten yoğun sağlık problemleri olan Cihangir eceliyle, babasına baş kaldıran Beyazıt ise sığındığı İran'da, muhtemelen boğdurularak hayata veda ettiler. Meydan Şehzade Selim'e kalmıştı.

Sultan II'nci Selim'in tahta geçtiği dönemde, Karadeniz ve Akdeniz birer Türk Gölü haline gelmiş, Osmanlı karada en geniş sınırlarına yaklaşmıştı. Rakipleri denizde Venedik, karada Avusturya, İran ve yeni yeni palazlanmaya başlayan Rusya'ydı.

Ancak Akdeniz'in dışarısında başka şeyler oluyordu. Akdeniz'in Osmanlı'nın eline geçmiş olması, denizcilikte ilerlemiş devletleri dışarıda çözüm bulma yoluna itmiş, Ümit Burnu'nun keşfi ile Hindistan'a ulaşılmıştı. Tesadüfen Amerika Kıtası da keşfedilmiş oluyordu.

Sultan II. Selim anlamsız kara savaşları ile ilgilenmedi. Aklında Süveyş'e bir kanal açıp Akdeniz'i yeniden dünya ticaretinin merkezi yapmak vardı. Kanalın güvenliği için önce Kıbrıs'ı almalıydı. O dönemde Kıbrıs'ı elinde bulunduran Venediklilere savaş açtı.

Kıbrıs'ın fethi üç yıl sürdü. Lakin, aynı yıllarda İnebahtı deniz savaşında Haçlı Donanması karşısında büyük bir yenilgi alındı. Kıbrıs fethedilmiş ancak donanma elden çıkmıştı.

Süveyş kanalı projesi, Osmanlı'nın ana stratejisi haline getirilemedi. Birkaç yüz yıl sonra Fransızlar kanalı inşa edecekler, sonrasında İngilizler hem kanalı hem de Kıbrıs'ı ele geçireceklerdi.

Bana göre büyük bir vizyoner olan Sultan II'nci Selim, kanalı açmayı başaramayınca oluverdi Sarı Selim.

Volkswagen, Çin'in devlet kontrolünde de olsa piyasa ekonomisine geçişini iyi değerlendirmiş, o pazarda en büyük oyuncu haline gelmişti. Başta Çin pazarında üretime sıcak bakmayan Toyota ve diğer büyük oyuncuların korkusu taklit edilme riskiydi. Çinliler taklit işini iyi biliyorlardı. Alman devi bu riski göğüsledi. Çin pazarının getirdiği ivme ile Volkswagen Toyota'ya yetişti, hatta bir ara geçti de.

Çinliler beklendiği gibi önce taklit ettiler. Sonra vizyon değiştirip elektrikli otomobillere yöneldiler. Bu yeni vizyon en çok, o pazarda büyük pay alan Volkswagen'i etkiledi. Hem satış hem de karlılık kaybına uğradı. Şimdilerde büyük bir krizle uğraşılıyor.

Osmanlı'nın yapamadığını Çin'liler yapmış, yeni bir strateji ile dış dünyanın üstünlüğünü kırmayı başarmış oldular.

Ambalaj sektöründe genel müdür olarak görevlendirildiğim dönemde, yöneticisi olduğum şirket, Türkiye'de sektörün beşinci sırasındaydı.

Farkı kapatmak için, büyükleri taklit etmek yerine, yeni bir strateji belirlemek gerekiyordu. Yeni bir strateji ile gramajla üretim yerine, spekt esaslı üretime/satışa geçtik.

Bu vizyon değişikliği, bizi sektör lideri yapmaya yetmişti. İSO ikinci 500 de yer alabilen şirketimiz önce ilk 500'e girdi. Her yıl biraz daha yukarılara çıkarak ilk 100'e çok yaklaştığımız yılın sonunda, ben görevi devrettim. Devralan arkadaşlarımız ilk 100'e de girmeyi başardılar. Onları gururla takip ettim. Oluklu mukavva üreten bir şirketin, İSO 500 içinde ilk 100 de yer alması büyük başarı olsa gerek.

Bütün bunları neden yazdım? Herkesin gittiği yoldan gitmek bizi sıradanlaştırır. Pozitif farklılıklar oluşturabilirsek kazanırız. Sorunları çözmek, başa güreşebilmek, karlılıkları artırabilmek için aynı yoldan gidemezsiniz. Aynı şeyleri yaparak farklı sonuçlar elde edemezsiniz.

Bakış açımızı değiştirmeliyiz. Kendimize has, bizi rakiplerimize karşı öne çıkaracak, farklılaştıracak stratejiler geliştirmeli ve bunu vizyonumuza dönüştürebilmeliyiz.

Ya Sarı Selim olacağız ya da Sultan II. Selim...